

**Tilladelse til
Rettrup Kærvej 15
7800 Skive**

efter § 16 b til kvægproduktion

31. maj 2023

1. Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Bedrift:

Adresse:	Rettrup Kærvej 15, 7800 Skive
Ejendomsnummer	7790066622
Matr. nr.:	18 c Rønbjerg By, Rønbjerg m.fl.
CVR-nummer:	41452757

Ansøger, ejer af ejendommen, kontaktperson:

Navn:	Anders Riis
-------	-------------

Konsulent:

Virksomhed:	Fjordland
Adresse:	Resenvej 85, 7800 Skive
Kontaktperson:	Mette Warncke
Telefon:	9615 3009
E-mail:	mwa@fjordland.dk

Andre ejendomme:

Ikke samdrift	Ingen
---------------	-------

Husdyrgodkendelse.dk

IT-skema nr.:	237342 version 4 (trin 2) Scenarie 237698 (trin 1)
---------------	---

Vigtige datoer:

Skive Kommune modtog ansøgningen	4. januar 2023
Skriftlig orientering til naboer	3. marts – 17. marts 2023
Partshøring af ansøger	17. maj – 23. maj 2023
Tilladelsen blev meddelt og annonceret	31. maj 2023
Klagefristen udløb	28. juni 2023

2. Indholdsfortegnelse

1. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD.....	2
2. INDHOLDSFORTEGNELSE	3
3. KORT BESKRIVELSE AF ANSØGNINGEN	5
4. VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ RETTRUP KÆRVEJ 15, 7800 SKIVE	8
DRIFT OG INDRETNING.....	8
STALDE OG PRODUKTIONER.....	9
HUSDYRGØDNING.....	11
FODER - ENSILAGE.....	11
VASKEPLADS OG AFLEDNING AF VASKEVAND	11
OLIETANKE	11
STØJ.....	11
STØV, LUGT OG SKADEDYR.....	12
OLIE, KEMIKALIER OG AFFALD	12
EGENKONTROL	12
5. TILLADELSE OG LOVGRUNDLAG	13
ANDRE EJENDOMME	13
VURDERING AF VÆSENTLIG INDVIRKNING PÅ MILJØET	13
6. DISPENSATION	13
7. UDNYTTELSE, KONTINUITET OG RETSBESKYTTELSE.....	14
UDNYTTELSE	14
KONTINUITET	14
RETSBESKYTTELSE	14
8. ANDEN LOVGIVNING	14
9. HØRING, OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	15
PARTSHØRING AF ANSØGER.....	15
ORIENTERING AF NABOER	15
OFFENTLIGGØRELSE	15
KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL	15
CIVILT SØGSMÅL	15
LISTE OVER INTERESSETER	15
10. BESKRIVELSE OG VURDERING AF HUSDYRPRODUKTION PÅ RETTRUP KÆRVEJ 15, 7800 SKIVE	17
BYGNINGSMÆSSIGE ÆNDRINGER OG ANLÆGSARBEJDE	17
ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIGHED	17
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	18
PRODUKTIONSAREAL.....	18
AFSTANDSKRAV OG LANDSKABELIGE VÆRDIER.....	19

BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER	21
KULTURMILJØ.....	21
BAT - AMMONIAK	21
NATUR OG HABITATOMRÅDER	22
JORD OG GRUNDEVAND, HERUNDER AFFALD	25
OVERFLADEVAND.....	25
LUGT.....	26
STØJ OG RYSTELSER	27
TRANSPORT	28
STØV.....	28
FLUER	28
LYSGENER.....	29
UHYGIEJNISKE FORHOLD	29
VAND- OG ENERGIFORBRUG.....	29
11. KONKLUSION	29
12. BILAG OVERSIGT.....	30
BILAG 1: LOVGIVNING OG VEJLEDNING	31
BILAG 2: SITUATIONSPLAN FOR RETTRUP KÆRVEJ 15.....	32
BILAG 3: BEDRIFTEN OG NATUR	33

3. Kort beskrivelse af ansøgningen

Anders Riis søger om miljøtilladelse til et produktionsareal på op til 2.048 m² til en kvægproduktion på Rettrup Kærvej 15, 7800 Skive.

Der er kødkvæg af racen Wagyu på ejendommen, som afgræsser arealerne omkring Rettrup Kær sø. Ansøger driver med ejendommen en bæredygtig produktion af kødkvæg med naturpleje. Dyrene er primært fritgående året rundt. De lever hovedsagelig af produkter fra egen jord som græs, korn, halm og hø.

Der er på ejendommen plantet 30.000 træer, herunder læhegn, for at skabe biodiversitet samt gode levemuligheder for dyreholdet og de vilde dyr.

Dyrene græsser på arealerne i området og hindrer dermed tilgroning. Derved bevares det åbne landskab ved naturafgræsningen.

Der er vinteropstaldning og i vinterperioden er der adgang til de græsningsarealer, der ligger nærmest staldene, disse marker er i drift.

Tidligere tilladelser/godkendelser/anmeldelser

Der er meddelt en § 10 miljøtilladelse i 2008. I 2012 er der sket skift i dyretype, i 2015 er anmeldt ændring af staklade til stald som dyrevelfærdsmæssigt tiltag og i 2017 er anmeldt udvidelse af dyreholdet med stald og naturafgræsning.

Det tilladte dyrehold inden denne afgørelse er 51 ammekøer uden opdræt, 400-600 kg. (årsdyr), 17 ammekøer uden opdræt, 400-600 kg (årsdyr) til naturafgræsning, 17 småkalve, 0-6 mdr. (årsdyr), 6 småkalve, 0-6 mdr. (årsdyr) til naturafgræsning, 85 kvier/stude, 6-28 mdr. (årsdyr), 25 kvier/stude, 6-27 mdr. (årsdyr) til naturafgræsning, 34 tyrekalve 40-230 kg. (prod.), 25 tyrekalve 40-230 kg (prod.) til naturafgræsning.

Med naturafgræsning følger, at dyrene kun må opstaldes i vinterhalvåret, og de skal holdes adskilt fra de øvrige dyr.

Fremtidig produktion

Der ansøges om 2 scenarier.

I trin 1 fortsætter den nuværende indretning og produktion. Der er 2 udearealer hhv. øst og vest for stald 2 som allerede er etableret og søges lovliggjort med denne ansøgning. Derudover ønskes et mindre udeareal ved stald 1. Der vil i trin 1 være 924 m² produktionsareal.

I trin 2 ansøges om flere nye arealer med dyr. Der vil ske ændret anvendelse af halmlade til stald, tilbygning til halmladen, tilbygning til stald 2 og kalvehytter på befæstet plads. Det samlede produktionsareal vil blive på 2.048 m².

Kortet herunder (se også bilag 2) angiver hvilke stalde der er med i tilladelsen i hhv. trin 1 og 2. Der må derfor ikke være dyr i de øvrige bygninger på ejendommen.

Trin 1

Den indtegnede velfærdsstald som anmeldt i 2017 er ikke opført og indgår ikke i ansøgt drift.

Trin 2

Alle stalde bliver anvendt til flexgruppen, "Alle kvæg, heste, får og geder", og med gulvtypen dybstrøelse.

- "Stald 1" er ca. 761 m² og vil blive indrettet med et produktionsareal på 672 m² samt et udeareal "St. 1 ude-areal Vest" på 16 m²
- "Stald 2" er ca. 179 m² og vil blive indrettet med et produktionsareal på 173 m² samt udearealer, "St 2 ude-areal Øst" på 39 m² og "St 2 ude-areal Vest" på 24 m² foruden en tilbygning "Stald 2 Tilbygning Ø" på 242 m².
- "Stald 3 (tidl. halmlade)" er ca. 350 m² og vil blive indrettet med et produktionsareal på 350 m² samt en tilbygning "Stald 3 Tilbygning Ø" på 380 m².
- "Hytter 1 eller flere" på befæstet areal hvoraf 152 m² vil være produktionsareal.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	761	Naturlig ventilation	3 m	(#563966) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	672
Stald 2	179	Naturlig ventilation	3 m	(#563965) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	173
St. 1 ude-areal Vest	16	Naturlig ventilation	3 m	(#568809) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	16
St. 2 ude-areal Øst	39	Naturlig ventilation	3 m	(#569631) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	39
Stald 3 (tidl. halmlade)	350	Naturlig ventilation	3 m	(#570056) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	350
Stald 3 Tilbygning Ø	380	Naturlig ventilation	3 m	(#570098) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	380
Stald 2 Tilbygning Ø	242	Naturlig ventilation	3 m	(#570099) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	242
Hytter 1 eller flere	152	Naturlig ventilation	3 m	(#570102) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	152
St. 2 Ude-areal Vest	24	Naturlig ventilation	3 m	(#570337) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	24
Sum						2048

Husdyrgødningen afsættes direkte fra stald til biogasanlæg.

4. Vilkår for husdyrproduktion på Rettrup Kærvej 15, 7800 Skive

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne tilladelse skal være overholdt når tilladelsen meddeles. Der vil være vilkår der vedrører nye bygninger som indgår i trin 2, der først skal overholdes når disse er etableret og taget i brug.
2. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet indenfor 6 år efter, at den er meddelt.
3. Tilladelsen skal altid være tilgængelig på landbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal kende vilkårene i denne.
4. Der skal være en beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal altid være tilgængelig og placeret således, at alle ansatte på ejendommen har fri adgang til den. Alle ansatte skal være bekendt med beredskabsplanens indhold og placering. Beredskabsplanen skal opdateres efter behov og forevises tilsynsmyndigheden ved forlangende.
5. Der må etableres en befæstet plads på ca. 600 m² mellem Stald 2 og Stald 3. Pladsen skal indrettes med afløb på laveste sted i tilknytning til det ansøgte produktionsareal til kalvehytter. Afløbet skal ledes til opsamlingsbeholder. Nærmere oplysninger om placering af opsamlingsbeholder og størrelse på denne, skal indsendes til godkendelse ved kommunen inden påbegyndelse af trin 2 i denne tilladelse.
6. De nye staldafsnit skal indrettes med dybstrøelsesgulve i produktionsarealet og med afløb til beholder eller med pumpeump. Når der sker renovering af gulve i eksisterende stalde og i de udearealer som er ansøgt som produktionsareal, skal disse tilsvarende indrettes med fast bund og afløb eller med pumpeump.

Ophør

7. Når en stald eller et produktionsareal ikke længere anvendes, så skal alt husdyrgødning, foderrester og spildevand fjernes og arealet skal rengøres.

Dispensation

8. St. 2 – Udeareal-Vest skal indrettes med fald mod øst i retning mod Stald 2. Arealet skal indrettes med fast bund og afløb til opsamlingsbeholder.

9. Der må ikke fodres eller placeres vandtrug på St. 2 – Udeareal-Vest.

Stalde og produktioner

10. Tilladelsen omfatter nedenstående staldafsnit med den angivne indretning

Trin 1

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	761	Naturlig ventilation	3 m	(#570316) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	672
St. 1 ude-areal Vest	17	Naturlig ventilation	3 m	(#570318) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	16
Stald 2	178	Naturlig ventilation	3 m	(#570317) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	173
St. 2 Ude-areal Vest	24	Naturlig ventilation	3 m	(#570338) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	24
St. 2 Ude-areal Øst	39	Naturlig ventilation	3 m	(#570336) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	39
Sum						924

Trin 2

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	761	Naturlig ventilation	3 m	(#563966) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	672
Stald 2	179	Naturlig ventilation	3 m	(#563965) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	173
St. 1 ude-areal Vest	16	Naturlig ventilation	3 m	(#568809) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	16
St. 2 ude-areal Øst	39	Naturlig ventilation	3 m	(#569631) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	39
Stald 3 (tidl. halmfade)	350	Naturlig ventilation	3 m	(#570056) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	350
Stald 3 Tilbygning Ø	380	Naturlig ventilation	3 m	(#570098) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	380
Stald 2 Tilbygning Ø	242	Naturlig ventilation	3 m	(#570099) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	242
Hytter 1 eller flere	152	Naturlig ventilation	3 m	(#570102) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	152
St. 2 Ude-areal Vest	24	Naturlig ventilation	3 m	(#570337) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	24
Sum						2048

11. I staldafsnit med dybstrøelse skal tilføres halm i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåten altid er tør i overfladen.

Husdyrgødning

12. Al husdyrgødning skal afsættes til biogasanlæg direkte fra staldene.
13. Håndtering af dybstrøelse skal foregå under opsyn.
14. Evt. spild af dybstrøelse i forbindelse med tømning af staldene skal opsamles straks og opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Foder - Ensilage

15. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder, og der skal derefter gå 5 år, før ensilagen igen må placeres samme sted.

Vaskeplads og afledning af vaskevand

16. Al indvendig rengøring af dyretransportvogne, og al vask og rengøring af maskiner og redskaber med husdyrgødning eller foder skal foregå på en støbt plads med fast bund. Afledning af vaskevandet skal ske til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Olietanke

17. Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Pladsen skal være overdækket. Der skal være opsyn under hele tankningen.

Støj

18. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden¹ inden for den pågældende periode:

	Tidsrum	Støjniveau i åbent land	Støjniveau ved grænsen til boligområde	Midlingstid
Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	45 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	40 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	35 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	45 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	40 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07-22	45 dB(A)	40 dB(A)	(8 timer)

19. Støj fra husdyrbruget må i natperioden (kl. 22 – 07) ikke overstige 55 dB(A) i det åbne land og 50 dB(A) ved boligområde for åben lav bebyggelse målt som spidsværdi.

¹ Midlingstiden er gennemsnitlig støj over tid kombineret med middelværdien over tid.

- 20.** Skive Kommune kan bestemme, at husdyrbruget skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støj belastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Støv, lugt og skadedyr

- 21.** Foderspild, spild af husdyrgødning og lignende skal fjernes fra udenomsarealer og tilkørselsveje, så der ikke opstår støv og lugtgener eller tilhold af skadedyr.
- 22.** Der skal være en god staldhygiejne i staldene. Fodringsanlæg skal holdes rent.
- 23.** Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.
- 24.** Hvis Skive Kommune vurderer, at driften giver anledning til flere støv, lugt eller fluegener end forventet, så skal ejer af husdyrbruget få lavet en handlingsplan om, hvordan generne kan reduceres. Handleplanen skal godkendes af Skive Kommune, og derefter gennemføres. Udgifter til handleplanen og gennemførelse af den skal afholdes af husdyrbruget.

Olie, kemikalier og affald

- 25.** Farlige produkter (kemikalier, insektgifte og olier) og farligt affald skal opbevares i beholdere beregnet til formålet og beholderne skal være tydeligt mærkede med indhold. Oplagspladsen skal være under tag og uden afløb. Den skal være indrettet, så lækage og spild kan opsamles. Der må ikke være risiko for, at spild kan forurene jord og grundvand. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen af den største beholder. Der må ikke være risiko for opsamling af slagregn og sne.

Egenkontrol

- 26.** Der skal føres logbog over:
- Fluebekæmpelse i stalden i forbindelse med handleplanen jf. vilkår om handleplan for fluebekæmpelse.
 - Kort med placering af evt. ensilagestakke.

5. Tilladelse og lovgrundlag

Skive Kommune meddeler hermed tilladelse til at en fortsat kvægproduktion og en udvidelse af staldene i 2 trin på Rettrup Kærvej 15, 7800 Skive.

Tilladelsen er meddelt på grundlag af oplysningerne i ansøgningen og på ovenstående vilkår, og husdyrbruget skal fremover drives efter disse.

Ansøgningen er behandlet efter husdyrloven og tilhørende bekendtgørelser:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019.
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2225 af 27. november 2021.
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning, nr. 2243 af 29. november 2021.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 b i husdyrloven. Der er > 750 kg NH₃-N, derfor vurderer vi på BAT i denne tilladelse.

Andre ejendomme

Ansøger ejer og lejer ikke andre husdyrbrug. Der er ikke driftsmæssig sammenhæng med andre ejendomme.

Vurdering af væsentlig indvirkning på miljøet

Skive Kommune vurderer, at husdyrbruget med en tilladelse efter § 16 b ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet. Vurderingen er baseret på oplysninger i ansøgningen om projektets beliggenhed og miljøpåvirkning, herunder beregninger i ansøgningssystemet der viser at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt. Ansøgningen har derfor ikke været i foroffentlighed.

Skive Kommune har orienteret naboer og andre berørte om ansøgningen til husdyrbruget den 3. marts 2023. Der var frist til at komme med bemærkninger indtil den 17. marts 2023.

6. Dispensation

Udeareal Vest ved Stald 2 overholder ikke afstandskrav til egen vandforsyningsboring, og der er søgt om dispensation.

Ansøger har skrevet følgende i sin ansøgning:

"Der er 24 meter fra boringen i brønden til udeareal ved stald. Udearealet er ca. 10 år. Der er ingen risiko for afløb fra dybstrøelse til boring. Der er fald fra udeareal til stald. Vandet fra boringen bliver lovmæssigt kontrolleret med mellemrum, vandkvaliteten er i orden."

Afstanden til vandboringen er 24 meter, hvor kravet er 25 meter.

Skive kommune meddeler dispensation med hjemmel i § 9 stk. 3 i husdyrloven.

Der er tale om et udeareal som ikke tidligere er godkendt, men som har været i brug i 10 år. Det vurderes, at vilkår om indretning med fast bund og afløb til opsamlingsbeholder og indrettet således at gulvet falder i retning væk fra boringen vil være tilstrækkelig til at forebygge forurening af boringen.

7. Udnyttelse, kontinuitet og retsbeskyttelse

Udnyttelse

Tilladelsen skal udnyttes inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis hele tilladelsen ikke udnyttes indenfor 6 år, så bortfalder den del af tilladelsen, der ikke er udnyttet. Tilladelsen er fuldt udnyttet når det ansøgte byggeri i trin 2 er afsluttet.

Kontinuitet

Hvis tilladelsen ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del, der ikke udnyttes. Et produktionsareal bliver udnyttet fuldt ud, når mindst 25 % af arealet udnyttes med mindst 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Retsbeskyttelse

Der er 8 års retsbeskyttelse efter at tilladelsen er meddelt.

8. Anden lovgivning

Der er ikke søgt om godkendelse af andre aktiviteter efter husdyrloven eller miljøbeskyttelsesloven.

Vi gør derfor opmærksom på, at denne tilladelse ikke omfatter tilladelser efter anden lovgivning. Så eventuelle byggetilladelser, afledning af tagvand, afledning af spildevand m.m. skal søges særskilt.

Vær opmærksom på, at de bygningsmæssige ændringer herunder ændring af halmlade til dybstrøelsesstald og de ansøgte tilbygninger til stalde herunder udearealer og kalvehytter skal ansøges og behandles efter byggeloven. Der skal endvidere ansøges om tilladelse til afledning af tagvand medmindre det ikke afledes, men står og nedsiver ved bygningerne, der hvor det falder ned.

9. Høring, offentliggørelse og klagevejledning

Partshøring af ansøger

Ansøger Anders Riis har haft udkast til afgørelse i partshøring fra den 17. – 23. maj 2023.

Orientering af naboer

Naboer, der grænser op til husdyrbruget, eller der har beboelse, der ligger indenfor lugtkonsekvensradius på 306 meter fra produktionen er blevet orienteret om ansøgning om miljøtilladelse.

Naboerne har ikke indsendt bemærkninger til ansøgningen i høringsperioden.

Offentliggørelse

Denne afgørelse bliver annonceret offentligt på Skive Kommunes hjemmeside den 31. maj 2023 med en klagefrist på 4 uger.

Klagevejledning og søgsmål

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagen skal indgives inden 28. juni 2023.

Du klager via Klageportalen, som du finder via naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Skive Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Skive Kommune. Hvis Skive Kommune fastholder afgørelsen, sender Skive Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget på <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/til-foersteinstanser/fritagelse-fra-klageportal>

Civilt søgsmål

Du kan få afgørelsen prøvet ved domstolene. Det skal ske senest 6 måneder efter, afgørelsen er meddelt.

Liste over interessenter

- Kulturarvsstyrelsen
- Museum Salling
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland
- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen
- Forbrugerrådet
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Det Økologiske Råd
- Friluftsrådet

- Dansk Ornitologisk Forening

Tilladelsen er udarbejdet af:

Skive Kommune
Byg og Miljø
Rådhuspladsen 2
7800 Skive

Tilsynsmyndighed

Skive Kommune
Byg og Miljø
Rådhuspladsen 2
7800 Skive

Sagsbehandler: Marianne Dyhrberg
Kvalitetskontrol: Katarina Sandberg
Sagsnummer: GEO-2023-00118

Med venlig hilsen

Marianne Dyhrberg
Miljøingeniør

10. Beskrivelse og vurdering af husdyrproduktion på Rettrup Kærvej 15, 7800 Skive

Skive Kommune har i det nedenstående vurderet miljøpåvirkningen ved det ansøgte på Rettrup Kærvej 15, 7800 Skive. Beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen og ved supplerende oplysninger. Vurderingerne foretages på baggrund af ansøgningen, Skive Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget. Der er inddraget oplysninger fra kommuneplanen og vand- og naturplanerne.

Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Husdyrbruget er eksisterende og drives med en kødkvægsproduktion.

I trin 1 vil husdyrbruget være indrettet med 2 eksisterende staldanlæg. Der er udearealer som ikke tidligere er godkendt, som derfor er taget med i ansøgningen som en nyetablering. Arealerne er uden tag og med fast bund med fald ind mod stalden. Udeareal Vest ved stald 2 overholder ikke afstandskravet til ejendommens vandforsyningsboring. Der stilles vilkår om at arealet skal indrettes med fast bund og afløb til opsamlingsbeholder. Se nærmere herom i nedenstående afsnit om afstandskrav og landskabelige forhold samt i afsnit 6 om dispensation.

I trin 2 ændres anvendelse af en halmlade til stald, og der bygges til denne samt til stald 2. Der etableres et befæstet areal på ca. 600 m² hvoraf 152 m² anvendes til kalvehytter. Der vil blive etableret afløb til opsamlingsbeholder. Opsamlingsbeholderens størrelse forventes at blive på 10 m³. Beregning af størrelsen af opsamlingsbeholderen er baseret på, at hytterne bruges til opstilling på græsarealerne, såfremt der er moderdyr eller kalve, der skal sikres ekstra læ. De er flytbare og køres derhen, hvor der er behov for dyret. Dyrene kælver i sommerhalvåret og det er her hytterne bruges på græsarealerne.

Ellers er det ikke behov for, at opstille hytter på det befæstede areal. Planen er at hytterne samles på pladsen, men "uden indhold" i det daglige. Der skal inden etablering af trin 2 indsendes en nærmere beregning og en placering af opsamlingsbeholderen.

Tilbygning til stald 2 vil få en længde på ca. 30 meter og en bredde på ca. 8 meter. Arealet af tilbygningen bliver på 242 m².

Tilbygning til stald 3 vil få en længde på ca. 29 m og en bredde på ca. 13 meter. Arealet af tilbygningen bliver på 380 m².

Alle stalde er indrettet med dybstrøelse, og de nye staldanlæg indrettes tilsvarende med dybstrøelse og med fast gulv med afløb til opsamlingsbeholder eller med pumpeump.

Overskydende jord fra anlægsarbejdet skal bortskaffes korrekt. Der er ikke estimeret en mængde i forbindelse med ansøgning om miljøtilladelse. Ansøger har et ønske om at fordele jorden på de omkringliggende arealer. Der vil blive vurderet nærmere på håndtering og bortskaffelse i forbindelse med sagsbehandling af ansøgning om byggetilladelse.

Placeringen af de enkelte anlæg kan ses på situationsplanen, bilag 2.

Erhvervmæssig nødvendighed

Ejendommen er registreret med landbrugspligt og er et eksisterende husdyrbrug med et matrikelareal på 107 ha. Det ansøgte er en udvidelse af husdyrbruget, og vurderes derfor at være erhvervmæssigt nødvendigt.

Uheld og driftsforstyrrelser

Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget som beskriver hvorledes uheld og driftsforstyrrelser håndteres. Der håndteres ikke flydende husdyrgødning på ejendommen, hvilket reducerer risikoen for større forureningsuheld som følge af gødningshåndtering og opbevaring.

Produktionsareal

Der er ansøgt om et produktionsareal på 924 m² i trin 1 og 2.048 m² i trin 2 til en fleksibel produktion af kvæg, heste, får og geder. Der kan således i alle stalde frit veksles mellem disse dyretyper på gulvtypen dybstrøelse.

Trin 1

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	761	Naturlig ventilation	3 m	(#570316) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	672
St. 1 ude-areal Vest	17	Naturlig ventilation	3 m	(#570318) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	16
Stald 2	178	Naturlig ventilation	3 m	(#570317) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	173
St. 2 Ude-areal Vest	24	Naturlig ventilation	3 m	(#570338) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	24
St. 2 Ude-areal Øst	39	Naturlig ventilation	3 m	(#570336) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	39
Sum						924

Trin 2

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	761	Naturlig ventilation	3 m	(#563966) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	672
Stald 2	179	Naturlig ventilation	3 m	(#563965) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	173
St. 1 ude-areal Vest	16	Naturlig ventilation	3 m	(#568809) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	16
St. 2 ude-areal Øst	39	Naturlig ventilation	3 m	(#569631) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	39
Stald 3 (tidl. halmlade)	350	Naturlig ventilation	3 m	(#570056) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	350
Stald 3 Tilbygning Ø	380	Naturlig ventilation	3 m	(#570098) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	380
Stald 2 Tilbygning Ø	242	Naturlig ventilation	3 m	(#570099) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	242
Hytter 1 eller flere	152	Naturlig ventilation	3 m	(#570102) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	152
St. 2 Ude-areal Vest	24	Naturlig ventilation	3 m	(#570337) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	24
Sum						2048

Skive Kommune vurderer, at staldene er indrettet til den ansøgte produktion. Det vurderes også, at det ikke er nødvendigt at indsætte teknologi til at reducere lugt og ammoniak.

Afstandskrav og landskabelige værdier

De ansøgte tilbygninger, plads til kalvehytter og den ændrede anvendelse fra halmlade til stald skal opfylde afstandskrav til naboer, natur og diverse anlæg. Der kan dispenseres for afstandskrav i husdyrlovens § 8, men kun såfremt det ikke er muligt at overholde dem. Kravene i §§ 6 og 8 i husdyrloven gælder når det ansøgte giver anledning til forøget forurening.

Husdyrbruglovens § 6			
Nærmeste	Beskrivelse/adresse/placering	Afstand	Afstandskrav
Nabobeboelse	Rettrup Kærvej 11	236 m	50 m
Byzone/sommerhusområde	Hvidbjerg	2.377 m	50 m
Lokalplanlagt boligområde el. bolig/erhvervsområde, rekreativt m.m. i landzone	Håsum	3.100 m	50 m
Husdyrbruglovens § 7			
Nærmeste	Beskrivelse/adresse/placering	Afstand	Afstandskrav
Kategori 1 natur	Flyndersø – habitat hedeområde	3.193 m	10 m
Kategori 2 natur	Hedeområde ved Gl. Rønbjerg	2.371 m	10 m
Husdyrbruglovens § 8			

Nærmeste	Beskrivelse/adresse/placering	Afstand	Afstandskrav
Enkelt vandforsyningsanlæg	Egen boring	24 m*	25 m
Alment vandforsyningsanlæg	Hem vandværk	5,5 km	50 m
Vandløb	§ 3 vandløb i vådområde	290 m	15 m
Sø	Nordvest	92 m	15 m
Offentlig vej/privat fællesvej	Rettrup Kærvej	180 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Gårdbutik Rettrup Kærvej 8??	ca. 1.000 m	25 m
Beboelse på samme ejendom		35 m	15 m
Naboskel	Nabomatrikel lige nord for den vestlige ladebygning	86 m	30 m

*Udeareal vest ved stald 2 overholder ikke afstandskravet til ejendommens egen vandboring. Afstanden er 24 meter og kravet er 25 meter.

Der er tale om et udeareal som ikke tidligere er godkendt, men som har været i brug i 10 år. Det vurderes, at vilkår om indretning med fast bund og afløb til opsamlingsbeholder og indrettet således at gulvet falder i retning væk fra boringen vil være tilstrækkelig til at forebygge forurening af boringen. Dispensation er meddelt i afsnit 6.

Den nuværende halmlade vil blive ændret til stald i trin 2 og ligger ca. 11 meter fra en kanal/grøft. Kanalen består af 3 strenge og har intet tilløb eller afløb. Kanalen er etableret som en del af et vådområdeprojekt under vandmiljøplan II i 2004. Den har som funktion at afgrænse projektområdet. Kommunen vurderer, at der ikke er tale om et vandløb i vandløbslovens forstand. For at være stadig eller nogenlunde regelmæssigt vandførende indebærer det dels, at vand føres fra et sted til et andet, og således ikke er stillestående, dels at der er tale om vandføring den største del af året. Da der ikke er tilløb eller afløb, så vil vandet ikke blive ført væk, men være stillestående, og kanalen er derfor ikke vandførende. Det vurderes, at der ikke er risiko for forurening som følge af, at afstanden til kanalen er 11 meter. Den gødning der håndteres på ejendommen er dybstrøelse, som vil give minimal eller ingen saftafløb. Stalden vil blive indrettet med fast bund og pumpeump eller med afløb til opsamlingsbeholder. Opstår der et uheld vil evt. udslip af gødning til kanalen, skulle håndteres i henhold til beredskabsplanen og opsamles. Evt. rester vil blive omsat i vådområdet. Vådområdet er etableret med henblik på at omsætte kvælstof fra oplandet.

Ejendommen er beliggende indenfor landskabsområdet Hjelm smeltevandsdal. Der er ikke udarbejdet en nyere landskabsanalyse for området.

Af landskabsanalysen fra 2009 er området beskrevet som en del af Flyndersøområdet. Flyndersøområdet er en slette af stor skala som står i skarp kontrast til Sallings morænelandskab. Sønder Vig i vest er nu sø, men var tidligere del af en fjordarm fra Venø Bugt. Denne del af egnen er marint forland, mens strøget øst for, ind til Skive, er en ca. 2 km bred smeltevandsdal med mosaik af ager, eng og plantage og et forgrenet net af afvandsgrøfter. I syd omkring Flyndersø er oprindelsen sandet hedeslette med dødishuller. Arealanvendelsen er her udstrakte heder og nåletræsplantager, et område uden landbrug men med et stort naturindhold.

Landskabstypen omkring Bomhus er en slette med mosaik af søer, eng, mosekrat med pil og ager med småbrug – typisk med hestehold. Lave løvhegn og lav vegetation.

Det nære landskab ved ejendommen er præget af vådområdet Hvidbjerg Enge, Rettrup sø umiddelbart nord og øst for.

I kommuneplanen er området udpeget som,

- Værdifuldt kulturlandskab
- Bevaringsværdigt landskab
- Naturbeskyttelsesområde
- Grønt Danmarkskort
- Økologisk forbindelseslinje
- Lavbundsareal

Tilbygningerne vil blive opført i materialer der matcher det nuværende byggeri og i samme højde og bredde. Der anvendes ikke reflekterende materialer. Det eksisterende byggeri er opført i antracitgrå stålplader med grå eternitplader og har en højde på max. 6 meter.

Husdyrbruget er eksisterende og der bygges til eksisterende driftsbygninger. Derfor vurderes det ikke at være i konflikt med kommuneplanens udpegninger.

Samlet set vurderes det, at det ansøgte kan etableres uden at påvirke områdeudpegninger og landskab.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Ejendommen ligger udenfor bygge- og beskyttelseslinjer, bortset fra å- og søbeskyttelseslinje. Beskyttelseslinjerne følger umiddelbart afgrænsningen af Rettrup sø (vådområdet) i en afstand på 150 meter. I henhold til Naturbeskyttelseslovens § 16 stk. 2 nr. 6 kan bygninger opføres indenfor å- og søbeskyttelseslinjen, når de er erhvervmæssigt nødvendige for jordbruget. Kommunen har vurderet, at bygningerne er erhvervmæssigt nødvendige, og kan derfor opføres uden dispensation fra Naturbeskyttelsesloven. Der er ingen fredninger ved ejendommen. Derfor vurderer Skive Kommune, at fredninger, byggelinjer og beskyttelseslinjer ikke påvirkes ved udvidelsen på ejendommen.

Kulturmiljø

Husdyrbruget er placeret udenfor kulturmiljøer, men indenfor værdifuldt kulturlandskab. Kulturlandskabet er arealmæssigt stort, over 3.900 ha, og strækker sig fra Skive by, syd over mod Flyndersø og vest på ud til Sønder Lem Vig.

Det ansøgte byggeri som sker i tilknytning til eksisterende driftsbygninger vurderes ikke at påvirke oplevelsen af kulturlandskabet, se endvidere landskabsvurderingen ovenfor.

BAT - Ammoniak

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er i ansøgt drift,

776 kg NH₃-N i trin 1

1.720 kg NH₃-N i trin 2

Beregningen er baseret på staldafsnit med dybstrøelse til kvæg, heste, får og geder.

For dybstrøelsesstalde er BAT-kravet lig med den faktiske emission.

BAT-kravet er derfor overholdt.

Der anvendes ikke ammoniakreducerende teknologier på husdyrbruget.

Der stilles vilkår til produktionsareal, stalddtype, dyretype og gødningsopbevaring.

Natur og habitatområder

Ammoniakpåvirkning af natur

Der er ansøgt om miljøtilladelse til udvidelse af driften på Rettrup Kærvej 15. Ejendommens nærområde er domineret af landbrugsarealer og af vådområdet Hvidbjerg Enge, Rettrup sø, hvor søen og engarealerne der omkranser søen er beskyttet natur.

Kategori 1-natur

Der er beregnet totaldeposition til et enkelt naturpunkt indenfor kategori 1-natur. Naturpunktet er en tørhede i Natura 2000-området Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø (nr. 41). Heden er beliggende ca. 3,2 km syd for ejendommen. Udvidelse af driften vil medføre en totaldeposition fra husdyrbruget til heden på 0,0 kg N/ha/år. Kravet til maksimal totaldeposition for kategori 1-natur er overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste ammoniakfølsomme kategori 2-natur er en hede ca. 2,4 km sydvest for ejendommen. Den ansøgte drift vil medføre en totaldeposition fra husdyrbruget til overdrevet på 0,0 kg N/ha/år. Kravet til maksimal totaldeposition for kategori 2-natur er derfor overholdt.

Kategori 3-natur

Der er beregnet merdeposition til 2 naturpunkter omfattet af kategori 3-natur:

- En mose syd for husdyrbruget vil modtage en merdeposition på 0,2 kg N/ha/år.
- En mose nordvest for husdyrbruget vil modtage en merdeposition på 0,2 kg N/ha/år

Da ingen af naturområderne modtager en ammoniakdeposition der overstiger 1,0 kg N/ha/år vurderes, at det ansøgte, ikke vil medføre en tilstandsændring af naturarealerne.

Øvrig natur

Der er beregnet merdeposition til 2 enge omfattet af § 3 umiddelbart nordøst og sydøst for husdyrbruget.

Der er beregnet en merdeposition over 1 kg N/ha/år i begge punkter. Depositionsberegningerne er til de to punkter, der ligger tættest ejendommen i den nordøstlige og sydøstlige retning, se kortudsnit nedenfor. Bemærk at depositionsstederne er til den vejledende registrerede eng. Hvis det vurderes, at en større del af det afgræssede areal lever op til kriterierne for beskyttelsen, vil punkterne ligge tættere på bedriften.

Totaldepositionen er til det nordøstlige punkt 5,2 kg N/ha/år og merdepositionen er 3,8 kg N/ha/år.

Totaldeposition til det sydøstlige punkt er 2,7 kg N/ha/år og merdepositionen er 1,5 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen i området er 14,3 kg N/ha/år (*Danmarks Arealinformation: Samlet deposition af kvælstof til miljøgodkendelser (2018-2020)*). Det ansøgte vil derfor medføre en maksimalt samlet deposition (baggrundsbelastning + totaldeposition) på hhv. 19,5 og 17,0 kg N /ha/år for de registrerede enge nordøst og sydøst for ejendommen.

Enge, større end 2.500 kvm, er beskyttede mod tilstandsændring jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Enge er, i lovens forstand, ferskvandspåvirkede arealer med naturlig vegetation, som slås eller afgræsses og som ikke omlægges hyppigere end hvert 7. – 10. år. Der skelnes i praksis mellem kulturenge og naturenge. Kulturenge bliver mere eller mindre hyppigt omlagt og bærer typisk præg af gødskning, sprøjtning eller udsåning (frem til 1. juli 2022). Kulturenge er ofte eutrofieret, domineret af kulturgræsser og mindre artsrige end naturenge. Naturenge er derimod aldrig eller sjældent blevet omlagt og er domineret af vilde græsser og urter. Sondringen har dog ikke en betydning i lovens forstand, da begge undertyper er omfattet af beskyttelsen.

DCE har opgivet kvælstoftålegrænsen for § 3-enge til at være 15-25 kg N/ha/år (https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_talegraenser.pdf). Der gøres her opmærksom på, at tålegrænseintervallet for enge ikke bør anvendes for klassiske kulturenge, hvor gødskning indtil 1. juli 2022 var lovlig, hvis det var hidtidig praksis. Det skyldes, at disse enge formodes at have modtaget væsentligt større mængder kvælstof end enge, der ikke er omlagt eller gødsket.

Tålegrænserne er heller ikke direkte målt ud fra de danske § 3-naturtyper, men for EUNIS naturtyper, som nogenlunde svarer til habitatnaturtyperne. EUNIS tålegrænserne er så blevet samlet og omregnet til § 3-naturtyperne.

Beskrivelse af engen

Engen ligger på tidligere landbrugsjord omkring Rettrupkær sø. Rettrupkær sø blev lagt under vand i midten af 00'erne, og arealet har siden været intensivt afgræsset.

Engen ligger i et forholdsvist fladt område, der skråner lidt ned mod søen. Overfladevand fra de omkringliggende marker ledes enten direkte over engen eller i dræn/grøfter ned i søen, se kortudsnit.

Oversigtskort over ejendommen med beskyttet natur og strømningsveje. Bemærk venligst, at strømningsvejkortet er baseret på højdemodel fra 2007, og de faktiske forhold i dag kan afvige fra modellen. Kvælstofdepositionsberegningerne er lavet til de to hvide pletter hhv. nordøst og sydøst for ejendommen. Den del af den registrerede eng, der ligger sydøst for ejendommen, blev besøgt i 2013 (<https://naturereport.miljoe-portal.dk/708846>) og resten af den registrerede eng omkring Rettrupkær Sø blev ligeledes besøgt i 2013 (<https://naturereport.miljoeportal.dk/708888>).

Besigtigelserne i 2013 estimerede engens naturtilstand til at være moderat (III). Der blev i begge besigtigelser observeret fire ét-stjernearter; nikkende brøndsel, alm. star, næb star og glanskapslet siv. Alm. star og næb star er N-følsomme arter.

Den registrerede eng sydøst for ejendommen blev besøgt igen i 2017 (<https://naturereport.miljoeportal.dk/790741>).

I besigtigelsen i 2017 blev engen estimeret til at have moderat (III) naturtilstand. Under besigtigelsen i 2017 blev de fire forrige ét-stjernearter ikke genfundet, men til gengæld blev der fundet fire andre ét-stjernearter; kær-snerre, eng-forglemmigej, kær ranunkel og græsbladet fladstjerne. Engen blev besøgt som undertypen natureng i 2017. Der blev ikke fundet nogle N-følsomme eller to-stjernearter i besigtigelsen fra 2017.

Da de forrige besigtigelser er over 5 år gammel, er der blevet foretaget en ny besigtigelse af den registrerede eng og den del af engen, der potentielt er § 3-beskyttet, der ligger nærmest ejendommen og vil modtage størst mængde kvælstof som følge af det ansøgte.

Besigtigelsen blev foretaget den 15. marts 2023. Den registrerede og potentielle eng var nedbidt pga. meget hård afgræsning og fremstod eutrofieret med arter som tusindfryd, skræppe spp., lav ranunkel, engbrandbæger, alm raj-græs, vinterkarse, kløver (formentligt hvidkløver), horsetidsele og rævehale sp.

I de vådere partier længst nede mod søen var der større forekomst af lysesiv og mose-bunke. Den vådeste del af engen var domineret af krybhvene, og den tørre var der en stor andel eng-rapgræs.

Der var ikke afgørende forskel i artssammensætningen eller strukturen på hhv. den nordøstlige og sydøstlige eng ved besigtigelsen.

Det vurderes pga. mængden af kulturgræsser, graden af eutrofiering og den intensive græsning, at engen er under-typen kulturing. Det vurderes endvidere at engens naturværdi afviger væsentligt fra, hvad der normalt gælder for enge under uberørte forhold. Engen tildeles derfor ringe (IV) estimeret naturtilstand. Besigtigelsen blev foretaget i marts. Der kan derfor være arter tilstede, som ikke blev fundet pga. årstiden.

Vurdering af om engen tilstandsændres

Engen ligger på tidligere landbrugsjord, der var intensivt dyrkede i 90'erne. Engen har en ringe (IV) naturtilstand og er af undertypen kulturing med kraftig eutrofiering. Endvidere anses kvælstofbidraget fra overfladeafstrømning fra omkringliggende dyrkningsjorder for at være stort. Engens tålegrænse anses derfor at være højere end tålegrænserne fastsat af DCE, da DCE's tålegrænser er baseret på ENUIS naturtyper, der ikke svarer til næringsrige kulturinge.

Den § 3-registrerede del af engen vil modtage maksimal hhv. 19,5 kg N /ha/år nordøst for ejendommen og 17,0 kg N /ha/år sydøst for ejendommen. Det ansøgte vil derfor ikke medføre, at den registrerede del af engen modtager en samlet kvælstofdeposition (baggrundsbelastning + totaldeposition) på mere end 25 kg N /ha/år.

Det ansøgte vurderes ikke at kunne forårsage en tilstandsændring af engen, fordi der er tale om en kulturing i ringe tilstand.

Denne vurdering formodes ikke at ændres, hvis det vurderes, at en større del af det afgræssede areal langs Rettrup Kær Sø er omfattet af § 3-beskyttelsen, og depositions punkterne derfor genberegnes. Engen er på tidligere landbrugsjord og er formentligt blevet gødsket. Naturkvaliteten er begrænset af jordens bonitet, dominansen af kulturgræsser og den højintensive afgræsning og ikke af kvælstofdepositionen.

Habitatvurdering

Vurdering i forhold til Natura 2000-områder

Der er foretaget en vurdering af om driftsudvidelsen på ejendommen kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Nærmeste Natura 2000-område er Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø (nr. 41), ca. 3,2 km fra husdyrbruget. Ud fra beregning af totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år til kategori 1-natur i nærmeste Natura 2000-område vurderes det, at Natura 2000-områder ikke vil blive væsentlig påvirket af det ansøgte.

Vurdering i forhold til habitatdirektivets bilag IV arter

Arter, der er beskyttet ifølge habitatdirektivets bilag IV, må ikke indfanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges. Der er ifølge Faglig rapport

fra DMU nr. 635, 2007, *Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV* samt *Forvaltningsplan for flagermus* (2013) registreret følgende bilag IV-arter i området omkring projektet: Damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, brunflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse. Skive Kommune har pt. ikke kendskab til andre bilag IV arter i området.

I forhold til udvidelsen, vurderes det, at hverken yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter vil påvirkes væsentligt af miljøgodkendelsen på ejendommen, da der ikke sker en væsentlig ændring af naturområdernes nuværende økologiske funktionalitet. Udvidelse af husdyranlægget sker som tilbygninger til eksisterende anlæg, og vurderes derfor ikke påvirke yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Jord og grundvand, herunder affald

Håndtering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med kommunens regulativer. Der opbevares ikke kemikalier, og spildolie forekommer kun i mindre omfang.

Ved service på maskiner tages spildolien retur.

Der er fokus på korrekt håndtering af affald på ejendommen, som sorteres og bortskaffes i henhold til kommunens regulativer. Der forekommer kun små mængder affald.

Virksomheder har pligt til at kildesortere i genanvendelige og ikke genanvendelige fraktioner. Det er derfor nødvendigt at have materiel til kildesortering. Bortskaffelse af husholdningslignende affald fra husdyrbruget kan, ved mængder der ikke overstiger hvad der svarer til en almindelig husholdning, ske ved at tilmelde sig den kommunale indsamlingsordning. Alternativt skal der indgås en aftale med en privat affaldsindsamler. Det er også muligt at aflevere genanvendelige materialer fra erhverv på genbrugspladsen mod betaling. Nærmere om dette blev drøftet på det seneste tilsyn.

Der er en 2.500 liters tank fra 2006 til dieselolie i maskinhuset. Den står under tag.

Der opbevares spåner i nærheden af tanken, så eventuelt spild til enhver tid kan opsamles.

Husdyrbruget ligger udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser.

Der er en vandboring i gårdspladsen. På grund af nærheden til et staldområde er der stillet særlige vilkår. Der skal endvidere være opmærksomhed på at friholde området ved boringen for kemikalier eller andre væsker, der kan forurene drikkevandet. Tørbrønden skal være hævet over terræn og have et tæt dæksel.

Skive kommune vurderer, at der er truffet de nødvendige forholdsregler således forurening af jord og grundvand undgås. Der er stillet vilkår vedr. tankning af diesel- og fyringsolie og vedr. opbevaring af farlige produkter og farligt affald. Derudover vilkår om indretning af udeareal der ligger 24 meter fra ejendommens vandboring.

Overfladevand

Produktionsarealet er indrettet med dybstrøelse. I de eksisterende stalde er der fast bund, men ikke afløb eller pumpeump. Det er i forbindelse med tilsyn i 2022 vurderet, at den nuværende indretning kan fortsætte indtil der sker renoveringer af gulvene. De nye staldanlæg indrettes med fast gulv og pumpeump eller afløb til beholder.

Der håndteres gødning i form af dybstrøelse som tømmes ud i containere, der opstilles kortvarigt i forbindelse med udmugning. Containeren afhentes af biogasanlæg. Ved opstilling kortvarigt skal forstås, at udmugning skal foregå således, at containeren afhentes samme dag som den opstilles, da der ikke er ansøgt om oplag/opbevaring af fast gødning.

Der er planer om i trin 2 at etablere en plads til kalvehytter. Pladsen vil få afløb til en opsamlingsbeholder. Beholderens størrelse og placering er ikke oplyst, men skal foreligge og godkendes inden tilladelsens trin 2 tages i brug.

Skive Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen er tilstrækkelige til at sikre vandløb og søer mod forurening af husdyrgødning fra ejendommen.

Sanitært spildevand fra driftsbygninger ledes til godkendt anlæg.

Tagvand ledes til dræn i marken.

Der gøres opmærksom på, at hvis der ønskes afledning af tagvand til dræn eller nedsvivning for de nye bygningsdele, så vil det kræve en tilladelse i henhold til miljøbeskyttelsesloven.

Lugt

Lugt fra husdyrbrug kommer primært fra stalde og fra anlæg eller beholdere til opbevaring af fast eller flydende husdyrgødning.

Der forekommer her udelukkende lugt fra stalde, idet der ikke er opbevaring af gødning på ejendommen. Dybstrøelsen afsættes direkte fra stald til biogasanlæg.

Der anvendes ikke teknologi til at reducere lugt.

I forbindelse med tilladelsen er der lavet en konkret lugtberegning af det ansøgte i www.husdyrgodkendelse.dk. Lugtberegningen er lavet efter den nye lugtberegningsmodel og efter FMK-lugtmodellen. Ved denne ansøgning er det FMK-modellen der beregner den længste geneafstand i forhold til byzone og nabobeboelse, og i forhold til samlet bebyggelse er det den nye lugtberegningsmodel.

Der er beregnet lugt til 2 nabobeboelser (Rettrup Kærvej 11 og 17), til samlet bebyggelse (Rettrup) og til byzone 2 steder (Hvidbjerg by og sommerhusområde Hostrup), se tabel og kortudsnit nedenfor (beregning for trin 2). Der er ikke medregnet kumulation. I forhold til enkeltbolig er der ingen husdyrbrug indenfor 100 meter. I forhold til byzone og samlet bebyggelse er der ingen husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 meter.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Ukorrigeret Model geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Rettrup Kærvej 11	0	FMK 79,7	79,7	273	Ja
Rettrup Kærvej 17	0	FMK 79,7	79,7	385,8	Ja
Rettrup Kærvej 6	0	NY 164,9	164,9	1485,8	Ja
Hostrup Hgd., Lem - Sommerhusområde	0	FMK 252	252	8590,6	Ja
Hvidbjerg By, Hvidbjerg	0	FMK 252	252	2414,4	Ja
Rettrup By, Brøndum - Vedtaget kommuneplan	0	FMK 252	252	1465,1	Ja

Konsekvenszone: 306 m

Geneafstandene er overholdt med stor margin til alle områdetyper.

Skive Kommune vurderer derfor, at der ikke vil være væsentlige lugtgener fra husdyrbruget.

Støj og rystelser

Generel støj og vibrationer fra husdyrbrug forekommer fra ventilationsanlæg og fra af- og pålæsning af dyr, fra korntøringsanlæg og kompressorer, fra transport og håndtering af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

På ejendommen er der naturlig ventilation, og der er minimal støj herfra.

Der er markdrift på ejendommen. Der produceres foder til dyrene på markerne.

Der er en silo med kraftfoder, som påfyldes efter behov.

Der er en kompressor i værkstedet, som er placeret indendørs, hvorved støj og vibrationer er mindskede.

Staldene er åbne, og støj fra dyreholdet vil derfor ikke være afskærmet. Det forventes at støj fra dyreholdet er lavt. Der er udvendigt foderbord som kan give anledning til støj i perioder. Det vurderes, at støjniveauet vil kunne holdes indenfor grænserne. Der er ca. 235 meter fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste nabobeboelse.

Skive Kommune stiller vilkår til maksimalt støj fra husdyrproduktionen. Vi vurderer på baggrund af afstanden til naboer og husdyrbrugets størrelse, at det ansøgte, ikke vil give væsentlige støjgener hos naboerne.

En kompressor er afskærmet ved at være placeret indendørs. Derfor vurderes der ikke at være kilder som vil kunne forårsage rystelser til gene for naboerne.

Transport

Ved transporter til og fra ejendommen, sørger ansøger for at udvise størst muligt hensyn til omgivelserne, så der ikke opstår unødige gener.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne ad Rettrup Kærvej som er en offentlig vej. Der er gode oversigtsforhold.

Oversigt over antal transporter i nudrift og ansøgt drift kan ses af nedenstående tabel.

Type kørsler	Antal årligt - Nudrift Trin 1	Antal årligt - Ansøgt drift Trin 2
Kørsel med dyr (græsning, levering, afhentning)	42	70
Levering af færdigfoder/korn (grovvareselskaber)	4	6
Høst - wrap, majs	60	60
Halm	30	30
Dybstrøelse	30	50
Olie (fyringsolie, brændstof)	3	3
Afhentning af døde dyr	5	10
Renovation	26	26
Genbrugsplads	12	12
I alt:	212	267

Ejendommen ligger tæt ved offentlig vej, og kørsel ind til bygningerne vil ske ad en privat vej. Skive Kommune vurderer, at transporter ikke vil give anledning til unødige eller væsentlige gener. Der stilles derfor ikke vilkår om transportveje.

Støv

Der kan være risiko for at transporter til og fra ejendommen i tørre, varme perioder kan give anledning til at støv hvirvles rundt og derfor kan opleves som en gene.

Det søges minimeret ved at køre langsomt forbi nabobeboelse.

Støvgener i forbindelse med opbevaring og håndtering af foder på ejendommen vil kun forekomme i området omkring fodersiloerne, og når der blæses tilskuds foder ind i silo ved foderladen.

Det vurderes ikke at kunne opleves som en gene hos naboerne.

Der er vilkår om, at pladser og køreveje skal holdes rene. Skive Kommune vurderer derfor, at støv ikke vil give væsentlige gener ved naboen.

Fluer

Der anvendes kalk til fluebekæmpelse.

Skive Kommune har stillet vilkår til fluebekæmpelse og en eventuel handleplan i tilfælde af flueproblemer, og vi vurderer derfor, at naboerne ikke vil få væsentlige gener fra fluer.

Lysgener

I staldene er lyset tændt efter behov i tidsrummet 6-22. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning i staldene om natten.

Der er ca. 235 meter til nærmeste nabo, og omkring husdyrbruget er der en del beplantning, som slører eventuelle gener fra belysning.

Derfor stiller Skive Kommune ikke vilkår til lys på husdyrbruget.

Uhygiejniske forhold

Ansøger oplyser, at der er fokus på rottesikker opbevaring af foder og renholdelse af området med foderopbevaring.

Der anvendes firmaet Kiltin til bekæmpelse af rotter. Der er opstillet rottekasser.

Døde dyr opbevares i brøndringe opstillet til formålet, hvor de ligger indtil afhentning af DAKA. Pladsen er skjult for omgivelserne af beplantning.

Skive Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår til rottebekæmpelse eller opbevaring af døde dyr på ejendommen.

Vand- og energiforbrug

Ejendommen har egen vandboring, og der er ikke måler på.

Den væsentligste andel af vandforbruget er drikkevand til dyrene.

Drikkeventiler er placeret så vand opsamles og vandspild minimeres. Dyrene drikker også vand fra søen.

Der er på ejendommen fokus på energibesparende udstyr. Der er solceller og varmeslanger til produktion af el og varme. Ejendommens årlige energiforbrug til produktionen forventes at være som angivet i nedenstående tabel.

	Nudrift år 2022	Ansøgt drift
El	14547 kWh/år	Ca. 15.000 kWh/år

Ansøger foreslår at el-forbruget opgøres minimum én gang årligt.

11. Konklusion

Skive Kommune vurderer:

- At ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget.
- At ansøger sikrer, at råstoffer udnyttes optimalt.
- At affaldet fra husdyrproduktionen så vidt muligt genanvendes eller nyttiggøres.
- At det ansøgte, ikke påvirker naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.
- At værdifulde bebyggelser, kultur- og bymiljøer samt landskaber bevares.
- At de åbne kyster fortsat udgør en væsentlig natur- og landskabsressource.

- At husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Udvidelse og ændring af husdyrproduktionen på Rettrup Kærvej 15 vil samlet set ikke give anledning til væsentlige påvirkninger/gener for natur-, kultur- og landskabsområder og omkringboende, idet Skive Kommune har stillet vilkår til driften.

12. Bilag oversigt

Bilag 1: Lovgivning og vejledning

Bilag 2: Situationsplan for Rettrup Kærvej 15

Bilag 3: Bedriften og natur

Bilag 1: Lovgivning og vejledning

Tilladelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og i følgende af Miljøstyrelsens bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 34/2019 om kontrol af gyllebeholdere
- Vejledning nr. 31/2019 til bkg. om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler
- Wiki-vejledningen – Miljøstyrelsens vejledning om godkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 6/2005 om håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven
- Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug (dec. 2006)
- Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde udgivet af FMK

Udover vilkårene i denne tilladelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser.

Udover Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019), kan bl.a. følgende af de heraf afledte bekendtgørelser, regulativer og forskrifter være relevante for husdyrbruget:

- Bek. nr. 443 af 26. april 2023 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bek. nr. 2512 af 10. december 2021 om affald.
- Bek. nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.
- Bek. nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn.
- Bek. nr. 844 af 23. juni 2017 om miljøregulering af visse aktiviteter.
- Bek. nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.
- Bek. nr. 2280 af 29. december 2020 om uddannelse og autorisation i forbindelse med køb, overdragelse og professionel anvendelse af bekæmpelsesmidler.
- Bek. nr. 1569 af 19. december 2022 om bekæmpelsesmidler.
- Bek. nr. 1401 af 26. november 2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.
- Bek. nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Skive Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Der kan i fremtiden vedtages nye bestemmelser, som vil kunne medføre andre regler for husdyrbrugets aktiviteter.

Bilag 3: Bedriften og natur

